

# Flash eNews

*Hrvatska verzija*  
**N° 265 - Studeni 2024**

[www.eaap.org](http://www.eaap.org)



**EAAP**

European Federation  
of Animal Science

# GLAVNE TEME

Uvod.....	2
Novosti iz EAAP-a.....	3
EAAP Portret .....	5
Znanost i inovacije.....	5
Mogućnosti zaposlenja.....	8
Publikacije.....	9
Podcastovi Znanosti o životinjama .....	9
Ostale novosti.....	9
Konferencije i radionice.....	11

## Uvod

### UVODNIK GLAVNOG TAJNIKA

#### *Rušenje prepreka: unapređenje znanstvene ravnopravnosti za istraživače globalnog juga*

Znanstvena komunikacija predstavlja univerzalne izazove, ali istraživači na globalnom jugu suočavaju se s dodatnim preprekama zbog sustavnih pristranosti i nejednakosti. Oni su pod pritiskom da objavljuju u časopisima s visokim faktorom utjecaja što zahtijeva vrijeme i sredstva za ispunjavanje strogih zahtjeva vezanih uz format, sadržaj i autorska prava. Nedostatak snažne kulture recenzije i limitirane mogućnosti sudjelovanja ograničavaju njihov pristup najnovijim otkrićima i dublje razumijevanje znanstvenog sustava. Dodatni izazov je skepticizam prema radovima manje poznatih istraživačkih skupina što često rezultira odbijanjem radova s globalnog juga od strane urednika na globalnom sjeveru. Za poboljšanje ravnopravnosti ključno je smanjiti dominaciju 'faktora utjecaja' i vrednovati istraživače putem alternativnih metrika poput broja preuzimanja, suradnji i pregleda radova. Također je važno promovirati časopise otvorenog pristupa. Potpora infrastrukturi igra značajnu ulogu u rješavanju ovih nejednakosti. Inicijative poput značajnih ulaganja 'Zaklade Znanost za Afriku' (Science for Africa Foundation's) u infrastrukturu u 40 zemalja te projekt 'Otvoreno istraživanje Afrike' (Open Research Africa) koji nudi transparentne i brze mogućnosti objavljivanja s recenzijom ključni su koraci naprijed. Unatoč tim poboljšanjima, istraživači globalnog juga i dalje su uvelike ovisni o financiranju globalnog sjevera koje često nameće drugačije prioritete i vrijednosti. Lokalne vlasti trebale bi više ulagati u istraživanja kako bi smanjile tu ovisnost jer selektivni časopisi obično favoriziraju istraživačka okruženja bogata resursima. Također, pogrešno je vjerovanje da bi se istraživači globalnog juga trebali fokusirati samo na primijenjene znanosti umjesto na temeljna istraživanja što zanemaruje bioraznolikost i potencijal za revolucionarna otkrića u regiji.

Naposljetku, ograničeni pristup globalnim akademskim mrežama potaknut visokim troškovima i izazovima s vizama, ograničava mogućnosti suradnje. Rješavanje ovih sustavnih problema zahtijeva kolektivnu akciju kako bi se prepoznao potencijal istraživanja globalnog juga, potaknula ravnopravnost u znanosti i integrirali raznoliki doprinosi u svjetsku znanstvenu zajednicu.

**Andrea Rosati**

## Novosti iz EAAP-a

### *Plenarna sjednica EAAP-a 2024. godinu sada je dostupna na YouTube!.*

Videozapis plenarne sjednice s godišnje konferencije EAAP-a, održane u Firenci u rujnu, sada je dostupan [na YouTube kanalu EAAP-a](#). Ovo je izvrsna prilika za one koji nisu mogli prisustvovati ili koji žele ponovno pregledati izlaganja govornika i dublje istražiti teme obrađene tijekom događaja. Pozivamo sve zainteresirane da posjete kanal kako bi pristupili videozapisima i ostali u tijeku s najnovijim dostignućima u području animalnih znanosti.

### *Prezentacije s godišnje konferencije EAAP-a u Firenci sada su dostupne*

Prezentacije s godišnje konferencije EAAP-a, održane u Firenci u rujnu, sada su dostupne na [web stranici EAAP-a](#). Ova usluga je posebno vrijedna za one koji nisu mogli prisustvovati konferenciji kao i za sudionike koji su željeli prisustvovati višestrukim predavanjima istovremeno ali su propustili pojedine njima zanimljive prezentacije. Ovi materijali dostupni su svim našim individualnim članovima i mogu se pronaći u dijelu 'Resursi', zatim 'Prezentacije s godišnje konferencije'. Prezentacije će godinu dana nakon konferencije postati javno dostupne svima. Potičemo članove da iskoriste ovu važnu uslugu EAAP-a i da istraže prezentacije kako bi stekli dublji uvid u teme obrađene tijekom događaja.

### *3. regionalna konferencija EAAP-a u Krakowu: Unaprjeđenje animalnih znanosti u srednjoistočnoj Europi*

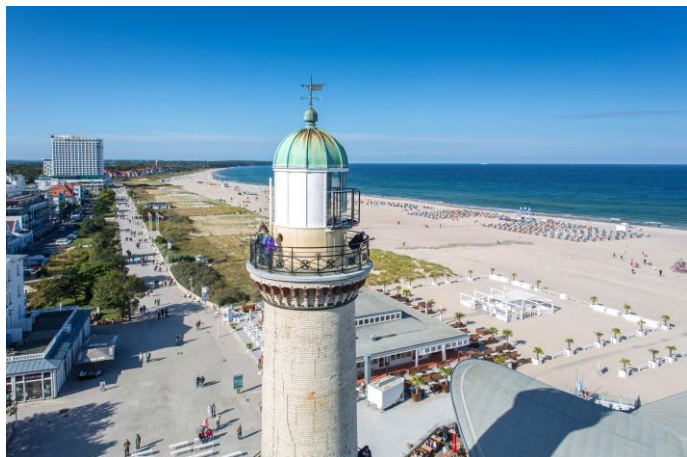
Od 9. do 11. travnja 2025. godine održat će se 3. regionalna konferencija EAAP-a u Krakowu u Poljskoj. Ovaj događaj okupit će stručnjake i istraživače iz područja animalnih znanosti kako bi raspravili najnovija dostignuća u struci s fokusom na srednjoistočnu Europu. Ključne teme uključivat će izazove s kojima se suočava animalna proizvodnja u svijetu koji se brzo mijenja, napredak u animalnoj genetici, prehrani i nutrigenomici, preciznoj poljoprivredi, dobrobiti životinja te percepciji javnosti o stočarskoj proizvodnji. Ove će rasprave pružiti vrijedne uvide u znanstvena dostignuća i praktične primjene u stočarskoj industriji. Prijave sažetaka su otvorene, čime se pozivaju sudionici da podijele svoja istraživanja i doprinesu raspravama koje će oblikovati budućnost animalnih znanosti u regiji. Konferencija je izvrsna prilika za profesionalce da ostanu informirani o trendovima u industriji, umreže se s kolegama i istraže inovacije prilagođene jedinstvenim potrebama animalne proizvodnje srednjoistočne Europe. Za više informacija posjetite [web stranicu](#).

### *Nagrade za najbolja usmena izlaganja i najbolje postere*

Tijekom posljednje godišnje konferencije EAAP-a (Firenca, Italija, 1. do 5. rujna 2024. godine), svaka znanstvena komisija EAAP-a ocjenjivala je postere i prezentacije koje su predstavili istraživači prisutni na konferenciji. EAAP sada sa zadovoljstvom objavljuje popis dobitnika nagrada za 'Najbolje usmene prezentacije i najbolje postere'. Sve dobitnike pronaći ćete u [priloženom dokumentu](#).

### *8. EAAP međunarodni simpozij o energiji, metabolizmu proteina i hranidbi (ISEP 2025.)*

EAAP sa zadovoljstvom objavljuje Poziv za dostavu sažetaka za Međunarodni simpozij o energiji, metabolizmu proteina i hranidbi 2025. (ISEP) koji organizira Istraživački institut za biologiju domaćih životinja (FBN), Njemačka. ISEP 2025 održat će se od 15. do 18. rujna 2025. godine u Rostock-Warnemünde, Njemačka, na samoj obali Baltičkog mora.



Sažetke možete učitati na [web stranici](#) od 9. prosinca 2024. do 1. ožujka 2025. godine. Predložak za sažetak bit će dostupan na web stranici ISEP 2025. Molimo posjetite [web stranicu ISEP 2025](#) za dodatne informacije! Kontakt: [isep2025@fhn-dummerstorf.de](mailto:isep2025@fhn-dummerstorf.de)

illumina®

FEATURED PRODUCT  
Cattle Array – BovineSNP50 v3

## EAAP Portret

### *Cieślak Adam*

Adamova strast prema stočarstvu njegovana je od malih nogu na farmi njegovih roditelja gdje su uzgajali mliječne krave. Rana izloženost poljoprivredi potaknula je njegov cjeloživotni interes za stočarstvo, čineći studij animalnih znanosti na Sveučilištu prirodnih znanosti u Poznanju (PULS) prirodnim izborom. Oduvijek je osjećao snažan poziv prema ovom području posebice prema hranidbi preživača. On je redoviti profesor na Zavodu za hranidbu životinja, Fakulteta veterinarske medicine i animalnih znanosti na PULS-u. Njegovi trenutni interesi usmjereni su na smanjenje negativnog utjecaja proizvodnje preživača na okoliš jer vjeruje da preživači imaju važnu ulogu u ljudskom životu. Njegova istraživanja prvenstveno su



fokusirana na strategije za smanjenje emisije stakleničkih plinova iz sektora mliječnog i mesnog govedarstva u Poljskoj. U svom radu koristi novo instalirane respiracijske komore na koje je vrlo ponosan. Osim toga, njegova istraživanja o okolišu kombiniraju se s analizom kvalitete mlijeka i mesa. Aktivno je uključen u razne interdisciplinarnе istraživačke projekte i nedavno je izabran za potpredsjednika Komisije istraživanja u govedarstvu EAAP-a tijekom posljednje konferencije EAAP-a u Firenci. Strastveno voli posjećivati nova mjesta, uživati u dobroj kuhinji i otkrivati nove okuse sa svojom suprugom Dorotom, njihova dva sina (Jan i Staš) i njihovim psom.

## Znanost i inovacije

### *Životinjski kapital: novi način definiranja veze između ljudi i životinja u kontekstu globalnih promjena i nesigurnosti opskrbe hranom*

Koncept 'životinjskog kapitala' proširuje naše razumijevanje doprinosa životinja društvu prepoznajući njihovu vrijednost izvan materijalne koristi. Unatoč ljudskoj ovisnosti o približno 50.000 životinjskih vrsta za različite potrebe, naše bliske interakcije ograničene su na nekolicinu, prvenstveno onih za hranu i društvo. Ovakva selektivna uključenost može dovesti do smanjenja biološke raznolikosti, narušavanja ekosustava i povećanih rizika od nesigurnosti opskrbe hranom i pandemija. Predloženi četverodijelni okvir životinjskog kapitala - materijalni, prirodni, društveni i kulturni, naglašava višestruke uloge životinja i usklađen je s ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda. Prepoznavanje ovih dimenzija može potaknuti bolja ulaganja u biološku raznolikost i osigurati međusobni opstanak ljudi i životinja. Integracija ovog koncepta mogla bi preoblikovati naše globalne sustave nudeći sveobuhvatno razumijevanje uloga životinja i jačajući napore za zaštitu biološke raznolikosti našeg planeta. [Pročitajte cijeli članak u časopisu Nature.](#)



### ***Zajedničko genomsko vrednovanje australskih populacija ovaca Merino i Dohne Merino***

Dohne Merino populacija ovaca uvezena je u Australiju 1990-ih iz Južne Afrike i križana s Merino ovcama kako bi se poboljšale osobine poput reprodukcije i kvalitete trupa. Međutim, ograničen broj genotipiziranih i fenotipiziranih čistokrvnih životinja Dohne Merino izazvao je zabrinutost u pogledu točnosti genomskog vrednovanja. Cilj ovog istraživanja bio je procijeniti učinkovitost zajedničkog sustava vrednovanja kombiniranjem genomskih podataka Dohne Merino ovaca s opsežnom MERINOSELECT referentnom populacijom. Koristeći podatke više od 53.000 genotipova i 2 milijuna fenotipova, istraživači su otkrili minimalne genetske razlike između pasmina ( $F_{st}$  vrijednosti ispod 0,048). Uključivanje obje pasmine u referentnu populaciju poboljšalo je točnost predviđanja posebno za osobine poput promjera vlakana (YFD), mase runa (YGFW) i tjelesne mase (YWT). Kombinirano vrednovanje bilo je točnije od onih temeljenih isključivo na populaciji Dohne pri čemu su modeli s 'metafounderima' nadmašili tradicionalne metode. Ovakav pristup pokazuje potencijal provedbe genomске selekcije kod Dohne Merino ovaca.

[Pročitajte cijeli članak u časopisu \*Genetics Selection Evolution\*.](#)



### *Učinci nedostatka fosfora i kalcija na rast i mineralizaciju kostiju tovnih svinja*

Svinjogojstvo se suočava s ekološkim i održivim izazovima vezanim uz upotrebu fosfora (P) posebno zbog eutrofikacije i njegove ograničene dostupnosti. Nedavna istraživanja ispitala su strategiju trošenja i ponovnog uvođenja fosfora pokazujući da toвне svinje mogu postići slične karakteristike rasta uz smanjen unos P. Tri strategije hranidbe testirane su kroz tri faze: 1) konstantne razine P (C-C-C), 2) standardno trošenje (C-LNormal-C) s 60% P i normalnim omjerom Ca:probavljivi P u fazi 2, i 3) povećano trošenje (C-LHigh-C) s 60% P i visokim omjerom Ca:probavljivi P. Mineralni sadržaj kostiju (BMC) i tjelesna masa praćeni su tijekom cijelog pokusa. Na kraju faze 2, razine BMC-a u obje skupine s trošenjem bile su jednake onima u skupini s konstantnim razinama. Do kraja faze 3, prirast BMC-a bio je nešto veći u skupini C-LNormal-C. Ova strategija trošenja i ponovnog uvođenja P optimizirala je upotrebu fosfora, smanjila izlučivanje i održala rast, što ukazuje na njen potencijal za održivu hranidbu tovnih svinja. [Pročitajte cijeli članak u časopisu Animal.](#)

**NEOGEN**

Elevate Your **Genotyping** and **Sequencing** Projects with Neogen's Expert **Solutions**



Quality data



Rapid turnaround-time



Competitive pricing

*Povezanost između niza osobina enteričkih emisija metana i proizvodnih osobina tovnih goveda hranjenih u stajskim uvjetima*

Istraživanje je ispitalo različite definicije enteričkih emisija metana kod goveda s ciljem pronalaska svojstava koja najbolje odražavaju razlike u emisijama metana između pasmina i spolova. Prikupljajući podatke na 939 križanaca korištenjem sustava Greenfeed, istraživači su analizirali 13 svojstava vezanih uz metan, uključujući dnevnu proizvodnju metana, omjerske osobine i rezidualnu proizvodnju metana (RMP) prilagođenu faktorima poput unosa hrane i tjelesne mase. Otkrili su da su tjelesna masa i unos energije snažniji pokazatelji varijabilnosti metana nego stopa prirasta ili udio masti. Bikovi su dnevno proizvodili najviše metana, slijede volovi i junice, uz uočene razlike između pasmina: Limousin goveda su emitirala najmanje, dok su Hereford i Montbeliard goveda emitirala značajno više metana. Najboljih 10% goveda, učinkovitih u metanskim emisijama neovisno o hranidbi i težini, emitirali su 54,60 g/dan manje metana od prosjeka. Tijekom završnog perioda od 120 dana, to se prevodi u smanjenje od 6,5 kg metana po životinji što naglašava potencijal za kontrolu emisija kroz ciljane strategije uzgoja i upravljanja stadom. [Pročitajte cijeli članak u časopisu Journal of Animal Science.](#)

## Mogućnosti zaposlenja

### *Istraživač na Sveučilištu Newcastle, Ujedinjeno Kraljevstvo*

[Sveučilište Newcastle](#) traži postdokorskog istraživačkog suradnika u području ponašanja insekata na razdoblje od 2,5 godine, s početkom rada 1. veljače 2025. godine. Potreban je doktorat iz znanstvenog područja koje uključuje ponašanje životinja. Za više informacija i prijavu [pročitajte oglas za posao.](#)

### *Istraživač/Znanstveni suradnik na Sveučilištu u Nottinghamu, Ujedinjeno Kraljevstvo*

[Sveučilište u Nottinghamu](#) traži istraživača ili znanstvenog suradnika koji bi se pridružio novom istraživačkom programu (iBreed) financiranom od strane zaklade Bill & Melinda Gates s ciljem razvoja nove platforme za *in vitro* gametogenezu. Uspješni kandidati imat će snažnu znanstvenu pozadinu u područjima kao što su razvojna/stanična biologija, kultura organa i/ili gensko uređivanje. Kandidati trebaju imati doktorat znanosti iz stanične ili razvojne biologije ili srodnog područja bioloških znanosti. Za više informacija i prijavu [pročitajte oglas za posao.](#)

Microencapsulation,  
precision technology

Boost your animals' gut  
health with Vetagro.

DISCOVER  
MORE

**VETAGRO**  
LIKE NO ONE ELSE



## Publikacije

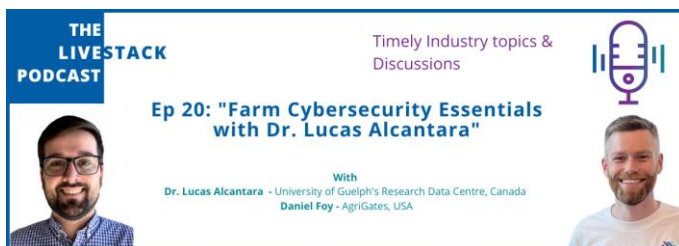
- *Wageningen Academics Publishers*

[Journal of Insects as Food and Feed: Volumen 10 - Broj 11 – Lipanj 2024 - Supplement: Insects to Feed the World 2024.](#)



## Podcastovi Znanosti o životinjama

- Agriates The Livestack Podcast: '[Osnove kibernetičke sigurnosti na farmi](#)', govornici Dr Lucas Alcantara i Daniel Foy.



## Ostale novosti

### *Inovativni sastojak hrane za kućne ljubimce: Kultivirano meso*

Bene Meat Technologies, tvrtka koja se bavi proizvodnjom kultiviranog mesa s misijom razvoja mesa koje je ne samo održivo i etično, već i pristupačno svima, jača svoju prisutnost na tržištu alternativnih proteina sa svojim sastojcima za hranu za kućne ljubimce. Zahvaljujući dvama odobrenjima od strane nadležnih tijela, tvrtka je uspjela proizvesti i komercijalizirati ovaj inovativni sastojak za hranu za kućne ljubimce na europskom tržištu. [Pročitajte cijeli članak na FeedAdditive.](#)



### ***Webinar: 'Uspostavljanje i proširenje uzgojnih programa u izazovnim uvjetima'***

Webinar 'Uspostavljanje i proširenje uzgojnih programa u izazovnim uvjetima' održat će se u četvrtak, 5. prosinca 2024., između 14:00 i 15:30 UTC+1 (pariško vrijeme). Cilj ovog webinara je predstaviti pregled literature i intervju koje je provela grupa istraživača iz INRAE, Idele (Francuska) i BOKU (Austrija) za pisanje sekcije o tome kako proširiti uzgojne programe u izazovnim okruženjima za treće izvješće FAO-a o stanju svjetskih animalnih genetskih resursa za hranu i poljoprivredu. Osvjetlili smo neke uspjehe i neuspjehe u različitim zemljama Afrike, Azije, Latinske Amerike i Kariba. Analizirali smo 17 studija slučaja istražujući motivacije dionika, institucionalnu i financijsku podršku te organizaciju uzgajivača i uzgojne strategije. Identificirali smo poluge za razvoj uzgojnih programa stoke u izazovnim uvjetima (surovi okoliši, otežan pristup tržištu...) ciljajući posebno na male farme u sustavima s niskim ulaganjem i ekstenzivnim sustavima. Ovaj rad pruža vrijedne uvide u faktore koji oblikuju ishode uzgojnih programa otvarajući put za potencijalne uspješne priče. Imat ćete priliku s nama razgovarati o našoj analizi i iznijeti vlastite ideje na ovu temu. Napominjemo da je webinar besplatan ali se morate [registrirati ovdje](#).

### ***Utrka za cjepiva za smanjenje emisije metana***

Neki istraživači usmjerili su se na razvoj cjepiva za smanjenje emisije metana krava. Što je najnovije u ovom području? New Scientist izvještava da je startup [Arkebio](#) predstavio svoje cjepivo u razvoju na konferenciji Američkog društva za animalne znanosti. Prototip cjepiva djeluje tako da stimulira imunološki sustav krave na proizvodnju antitijela u slini koja ciljaju mikrobe koji proizvode metan u buragu. Krave koje su primile prototip cjepiva proizvele su 12,9% manje metana tijekom razdoblja od 105 dana. Nisu zabilježene negativne nuspojave niti poremećaji u stopi rasta. [Pročitajte cijeli članak na DairyGlobal](#).



## Konferencije i radionice

EAAP Vas poziva da provjerite valjanost datuma za svaki pojedini događaj u Kalendaru web stranice, zbog hitnog sanitarnog stanja s kojim se trenutno suočava svijet.

Događaj	Datum	Mjesto	Informacija
1st EAAP Insects Workshop	29. – 31. 01. 2025.	Atena, Grčka	<a href="#">Website</a>
3rd EAAP Regional Meeting	09. – 11. 04. 2025.	Krakow, Poljska	<a href="#">Website</a>
1st EAAP Companion Animals Workshop	14. – 16. 05. 2025.	Milano, Italija	<a href="#">Website</a>
1st EAAP Artificial Intelligence 4 Animal Science Workshop	04. – 06. 06. 2025.	Zurich, Švicarska	<a href="#">Website</a>

Ostale konferencije i radionice

Događaj	Datum	Mjesto	Informacija
Livestock horizons beyond food production	03. 12. 2024.	London, UK	<a href="#">Website</a>

Više konferencija i radionica [dostupno je na web stranici EAAP-a.](#)



## *'Dva najmoćnija ratnika su strpljenje i vrijeme' (Lav Tolstoy)*

Ovaj dokument je prijevod na hrvatski jezik EAAP brošure "Flash e-News". Prijevod je u informativne svrhe, u skladu s ciljevima Statuta EAAP-a. Ovo nije zamjena za službeni dokument: izvorna verzija EAAP brošure jedina je konačna i službena verzija za koju je odgovoran EAAP – Europska federacija animalnih znanosti.

Ovo zanimljivo informiranje o aktivnostima Europske federacije animalnih znanosti, predstavlja informacije o vodećim istraživačkim institucijama u Europi te informira o razvoju u industrijskom sektoru povezanom sa znanošću i proizvodnjom životinja. Hrvatska verzija EAAP brošure šalje se znanstvenoj zajednici s područja animalnih znanosti predstavnicima stočarske industrije te predstavnicima stručnih udruženja. Svi ste pozvani da pošaljete informacije za brošuru. Informacije, vijesti, tekst, fotografije i logo šaljite na: [marija.spehar@hapih.hr](mailto:marija.spehar@hapih.hr)

Odgovorna osoba: Marija Špehar

Lako je postati član EAAP-a!

Postanite pojedinačni član EAAP-a kako biste primali EAAP bilten i otkrili mnoge druge pogodnosti! Imajte na umu da je individualno članstvo besplatno za stanovnike zemalja EAAP-a.

[Kliknite ovdje za provjeru i registraciju!](#)

Prilike za oglašavanje vaše tvrtke putem EAAP brošure u 2024.!

Trenutačno, engleska verzija brošure dopire do gotovo 6000 znanstvenika animalnih znanosti s prosječnim brojem certificiranih čitatelja koji se kreće od 2200 do 2500 po broju. EAAP daje industrijama izvrsnu priliku za povećanje vidljivosti i stvaranje šire mreže!

[Saznajte više o posebnim mogućnostima ovdje.](#)

Za više informacija posjetite našu web stranicu:

**[www.eaap.org](http://www.eaap.org)**



Disclaimer: the sole responsibility of this publication lies with the authors. The European Commission and the Research Executive Agency are not responsible for any use that may be made of the information contained therein.